

MEMORANDS

PAR INOVATĪVU, EKONOMISKI IZDEVĪGU PAPLAŠINĀTU DEPOZĪTA SISTĒMU LATVIJAS IEDZĪVOTĀJIEM

Rīga

2019. gada 27.maijs

Par vienu no Eiropas Savienības prioritātēm noteikta aprites ekonomika, un viens no tās stūrakmeņiem ir **radīto atkritumu efektīva apsaimniekošana un pārstrāde.**

Eiropas Savienības dalībvalstīm, tostarp Latvijai, līdz 2025. gadam jāpārstrādā vismaz 55% mājsaimniecību un uzņēmumu radīto sadzīves atkritumu. Līdz 2030. gadam mērķa rādītājs pieaugs līdz 60%, bet līdz 2035. gadam – līdz 65%. Individuāli mērķi noteikti arī dažādu iepakojumu veidu pārstrādei.

Izvirzītie mērķi ir ambiciozi, izpildāmi, bet to īstenošanai nepieciešams spert pārdomātus, stratēģiskus, ilgtspējīgus soļus, piedāvājot Latvijas sabiedrībai inovatīvus, sociāli atbildīgus, ekonomiski pamatotus vides un atkritumu apsaimniekošanas risinājumus.

Viens no iespējamajiem risinājumiem, lai mērķi tiktu sasniegti, ir efektīvas iepakojuma depozīta sistēmas izstrāde un ieviešana. Radot Latvijas iedzīvotājiem ekonomisku stimulu šķirot atkritumus un nodot izlietoto iepakojumu, tiek nodrošināta iepakojuma nonākšana pārstrādē, kā arī veicināta videi draudzīgu ieradumu nostiprināšanās iedzīvotāju vidū.

Ņemot vērā to, ka efektīvai, pārdomātai atkritumu apsaimniekošanas sistēmai ir būtiska stratēģiskā loma, nodrošinot stabilu un ilgtspējīgu valsts attīstību un ekonomikas izaugsmi, puses apņemas sadarboties un atbalstīt šādus depozīta sistēmas izstrādes principus:

Nododamā iepakojuma daudzveidība. Lai veicinātu iepakojuma savākšanu un pārstrādi atbilstoši izvirzītajiem mērķiem, nepieciešami risinājumi, kas sekmē dažāda veida iepakojuma savākšanu un pārstrādi, iekļaujot arī šķidrums iepakojumu, piemēram, piena un sulu iepakojumu, šampūnu pudeles, stikla burkas u. c., ko klasiskās depozīta sistēmas nepieņem. Sistēmas tehnoloģisko risinājumu centrā ir cilvēks un tā pieredze. Sistēma ir ērta, personalizēta lietotājam, ekonomiska, izmanto bezskaidru naudu.

Ekonomiskā pamatotība. Depozīta sistēma tiek veidota, pamatojoties uz precīziem finanšu aprēķiniem un ekonomiskajiem apsvērumiem, sabalansējot iesaistīto pušu ieguldījumus un sabiedrības ieguvumus.

Godīga konkurence un sistēmas caurskatāmība. Depozīta sistēmas veidotājs un operators tiek izraudzīts atklātā konkursā, nodrošinot godīgu konkurenci un procesu caurskatāmību un izvēloties saimnieciski labāko sistēmas risinājumu. Vienlaikus tiek respektēta un ievērota pašvaldību autonomā funkcija organizēt sadzīves atkritumu apsaimniekošanu.

Pieejamība un stimuls paradumu maiņai. Depozīta sistēma nodrošina patērētājam šķirošanas punktu pieejamību un dod ekonomisku stimulu šķirot.

LATVIJAS TIRDZNIECĪBAS UN RŪPNIECĪBAS KAMERA	VIDES AIZSARDZĪBAS KLUBS	LATVIJAS PAŠVALDĪBU SAVIENĪBA	LATVIJAS ATKRITUMU SAIMNIECĪBAS UZŅĒMUMU ASOCIĀCIJA
LTRK	VAK	LPS	LASUA
Katrīna Zariņa	Arvīds Ulme	Gints Kaminskis	Armands Nikolajevs
Valdes locekle	Prezidents	Priekšsēdis	Valdes loceklis

LATVIJAS IEPAKOJUMA ASOCIĀCIJA	MAŠĪNBŪVES UN METĀLAPSTRĀDES RŪPNIECĪBAS ASOCIĀCIJA
LIA	MASOC
Sandra Dzelzs	Toms Grīnfelds
Valdes locekle	Valdes priekšsēdētājs